

Vil inn i det skjønnlitterære selskap

Sakprosaforfatterne Ivo de Figueiredo og Morten Strøksnes søker medlemskap i Den norske Forfatterforening. Professor Johan L. Tønnesson mener de bør tas seriøst.

Thomas Berg

Ivo de Figueiredo, som vant Brageprisen i kategorien sakprosa for boken *Fri mann* i 2002, og **Morten Strøksnes**, som i år er nominert i samme kategori for *Et mord i Kongo*, har begge søkt om medlemskap i Den norske Forfatterforening – en forening som organiserer skjønnlitterære forfattere. Verken Figueiredo eller Strøksnes ønsker å kommentere saken overfor Morgenbladet, ettersom søknaden er inne til behandling.

Sjangerløst. Anne Oterholm er leder i Den norske Forfatterforening. Heller ikke hun vil si noe om de to forfatternes søknader.

– Vi kommenterer aldri forfatteres søknader til foreningen.

– Kan du likevel si noe på generelt grunnlag om det å ta imot sakprosaforfattere som medlemmer?

– Det jeg kan si, er at det i vedtektene våre står at de som «har skrevet og offentliggjort verker av litterær verdi kan bli medlem av foreningen». Det står ingenting om sjanger. Men i praksis er vi en forening for de skjønnlitterære forfatterne.

– Har det noen gang vært sakprosaforfattere blant medlemmene?

– Da foreningen ble grunnlagt i 1893, var den faktisk for alle typer forfattere, men i årenes løp har mange brutt ut av DnF og startet nye, og forfatterne av sakprosa og barne- og ungdomsbøker er to av disse gruppene som i dag er organisert i egne foreninger. De brøt ut fordi de mente DnF ikke ivaretok deres litteratur godt nok. Om en barne- og ungdomsbokforfatter tok kontakt med oss, ville vi nok sagt at det er NBU, Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, du bør søke deg til.

– Det samme vil gjelde en sakprosaforfatter?

– Ja, vi har ulike foreninger som forholder seg til ulike normalkontrakter.

– Er den skjønnlitterære normalkontrakten bedre enn den for sakprosa?

– Jeg vet vi har høyere royalties. Det er sjelden sakprosaforfattere søker om

medlemskap hos oss, og jeg kan godt forstå hvorfor. Det er fordi vi ikke ivaretar rettighetene deres, sier Oterholm.

Kvalitet. Johan L. Tønnesson er professor i sakprosaforforskning ved Institutt for lingvistiske og nordiske studier ved Universitetet i Oslo. Han synes det er interessant at Figueiredo og Strøksnes nå har søkt seg til DnF.

– Lenge har holdningen i det skjønnlitterære miljøet vært at sakprosa er noe helt annet. Nå er det slik at mange av de fremste skjønnlitterære forfatterne også skriver sakprosa, og sier at det er to ulike, men likevel beslektede måter å forholde seg til tekst på som befrukter hverandre, sier Tønnesson.

Vi ivaretar ikke rettighetene deres.

ANE OTERHOLM, LEDER I DNF

– En misforståelse, som enten er villet eller skyldes uvitenhet, er at alle de rundt 6000 medlemmene i Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening vil strømme til DnF om de åpner for medlemskap. Det er sludder. For det er en liten gruppe sakprosaforfattere som er engasjerte og forsøker å leve av det, og jeg kan ikke se noen grunn til at de ikke skulle få vurdert medlemskap i den sammen foreningen som de som skriver skjønnlitteratur, fortsetter han.

Tønnesson lurer likevel på hvor langt det kan gå.

– DnF har kvalitetskriterier og en komité som tar avgjørelsene, så de står fritt til å velge hvem de vil ta inn. Uansett: Dette er spennende og oppmuntrende. Figueiredo og Strøksnes er to meget gode og bevisste forfattere, og om det er kvalitet det er snakk om, er det ingen tvil om at de begge har skrevet bøker som er bedre enn det enkelte forfattere i DnF har gitt ut, avslutter Tønnesson.

tb@morgenbladet.no

Holdningsendringer: Stadig flere skjønnlitterære forfattere skriver også sakprosa, mens sakprosaforfatterne Ivo de Figueiredo (øverst) og Morten Strøksnes begge har medlemskapssøknader til behandling i Den norske Forfatterforening.

FOTO: HÅKON MOSVOLD LARSEN/SCANPIX OG ELLEN LANDE GOSSNER/ARKIV

Gro Dahle BLOMSTERHANDLERSKEN

"... innlevelsen og den språklige originalitet som gir lidelsene og smerten navn og substans, løfter Blomsterhandlersken til vakker-vond eksistensiell litteratur."

Finn Stenstad, Tønsberg Blad